

Otázky a tematické okruhy k ústním částem státní závěrečné zkoušky v navazujícím magisterském studijním programu Teologie, studijní obor Teologické nauky

Úvod

1. Studium magisterského studijního programu Teologie, studijní obor Teologické nauky se řádně uzavírá státní závěrečnou zkouškou, která se skládá z jedné ústní zkoušky a z obhajoby diplomové práce:

a) **Ústní zkouška:** Jejím obsahem je syntéza navazujícího magisterského studia Teologických nauk ve specifickém hledisku sociální nauky církve.

b) **Obhajoba diplomové práce:** Součástí státní závěrečné zkoušky je obhajoba diplomové práce o rozsahu minimálně 60 normostran. Téma práce musí navazovat na předměty studijního plánu, nemusí však přímo souviset s žádnou částí státní závěrečné zkoušky.

2. Průběh státních závěrečných zkoušek je upraven Studijním a zkušebním řádem UK v Praze, Pravidly pro organizaci studia na KTF UK a Opatřením děkana č. 5 /2008.

Státní závěrečná zkouška má prokázat schopnost studenta zvládnout větší objem látky, myslet v souvislostech, a to i mezioborových, spojovat nabyté poznatky s praktickou aplikací. Zadané okruhy a témata k probírané látce nejsou přesnými formulacemi otázek. V rámci širších okruhů má studující při zkoušce prokázat i schopnost orientace v látce, reakce na podrobnější otázky zkušební komise.

4. Níže uvedené tematické okruhy jsou vypracovány akademickými pracovníky pověřenými výukou příslušných oborů. Oni jsou také k dispozici studentům pro případné konzultace a zadání studijní literatury.

Tematické okruhy státní závěrečné zkoušky garantují (podle svých oborů):

doc. Josef Hřebík, Th.D. S.S.L.

doc. PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.

doc. PhDr. Libor Ovečka, Th.D.

ThLic. Prokop Brož, Th.D.

ThLic. Mgr. Jaroslav Lorman, Th.D.

Mgr. Vojtěch Mašek, Ph.D.

Ústní část SZZ: Sociální nauka církve

Syntéza programu Teologické nauky ve specifickém hledisku sociální nauky církve

Tematické okruhy

1. Co je křesťanská sociální nauka, její předmět, prameny a východiska
2. Vývojové linie sociálního učení církve
3. Boží plán spásy v Ježíši Kristu a v poslání církve (dějiny spásy ve SZ a NZ; spása v Ježíši Kristu; antropologické východisko – lidská osoba v plánu spásy; poslání církve)
4. Člověk jako Boží obraz
5. Filosofický a teologický pojem osoby (lidská přirozenost; subjekt; ontologický základ lidské osoby; transcendentní (nadpřirozené) určení člověka)
6. Konstitutivní polariry lidské osoby (duše-tělo, muž-žena, jedinec-společenství, služebník-pán)
7. Filosofické a teologické pojetí lidské svobody (liberum arbitrium a libertas; konečná a nekonečná svoboda; osvobozená svoboda (hřích, milost))
8. Princip personaliry a novodobý koncept lidských práv
9. Princip solidarity
10. Princip subsidiarity
11. Manželství a rodina v sociálním učení církve
12. Základy politické etiky, stát v sociálním učení církve
13. Principy sociální nauky církve v hospodářské etice
14. Teologicko-etická reflexe lidské práce
15. Globální rozvoj a boj proti světové chudobě
16. Etika vztahu k životnímu prostředí
17. Principy pastoračního působení v sociální oblasti
18. Sociální nauka církve a působení laiků

Církevní dokumenty

Sociální encykliky (1891–1991), Praha 1996

Katechismus katolické církve. Praha 1995

BENEDIKT XVI., *Caritas in veritate*, Kostelní Vydří 2009

Gaudium et spes, in *Dokumenty II. vatikánského koncilu*, Praha 1995, č. 11–45

PAPEŽSKÁ RADA PRO SPRÁVEDLNOST A MÍR, *Kompendium sociální nauky církve*, Kostelní Vydří 2008

Povinná studijní literatura

Gerhard Ludwig MÜLLER, *Dogmatika pro studium i pastoraci*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010, s. 103–224, 790–837

MEZINÁRODNÍ TEOLOGICKÁ KOMISE, *Dokumenty mezinárodní teologické komise věnované morální teologii a etice*, Kostelní Vydří 2010

MEZINÁRODNÍ TEOLOGICKÁ KOMISE, *Společenství a služba: lidská osoba stvořená k Božímu obrazu*, Kostelní Vydří 2005

Michal ALTRICHTER et al., *Studijní texty ze spirituální teologie 2: Osoba, osobnost, osobitost*, Olomouc-Velehrad 2004, 56–101, 194–203

MKR Communio 1/1997: *Stvořitel nebe i země* (Joseph Ratzinger, Hans Urs von Balthasar, Christoph Schönborn)

MKR Communio 4/2002: *Člověk v Božím světle* (Hans Urs von Balthasar, Peter Henrici)

MKR Communio 3/2006: *Lidská důstojnost a osoba* (Hans Urs von Balthasar)

MKR Communio 4/2006: „*Bůh stvořil člověka... jako muže a ženu*“ (Peter Henrici, Olivier Boulnois, Pavel Vojtěch Kohut)
MKR Communio 3–4/2010: *Svatost manželství* (Angelo Scola)
MKR Communio 3/2008: *Svoboda a zodpovědnost* (Hans Urs von Balthasar, Petr Pola, Eberhard Schockenhoff, Pavel V. Kohut)
MKR Communio 2/2010: *Přirozený zákon* (Dominique Weber – Vincent Carraud, Glenn W. Olsen, Ctirad V. Pospíšil, Martin P. Golding, Petr Štica)
Arno ANZENBACHER, *Křesťanská sociální etika: úvod a principy*, Brno 2004
Bernhard SUTOR, *Politická etika*, Praha 1996
Walter KERBER et al., *Přehled katolického sociálního učení*, neoficiální český překlad (orig. *Katholische Soziallehre im Überblick*, Frankfurt am Main 1991)
materiály k přednáškám ze Sociální etiky

Další doporučená literatura

Petr FIALA, Jiří HANUŠ, Jan VYBÍRAL (ed.), *Katolická sociální nauka a současná věda*, Brno – Praha 2004
Jiří HANUŠ (ed.), *Křesťanství a lidská práva*, Brno – Praha 2002
Cyril MARTINEK, *Cesta k solidaritě: nástin sociálního učení církve*, Svitavy 1998
Bruno MOLITOR, *Etika hospodářství*, Praha 1998
Wolfgang OCKENFELS, *Katolická sociální nauka*, Praha 1994
Karl-Heinz PESCHKE, *Hospodářství z křesťanského pohledu*, Praha 1996
Manfred SPIEKER, *Katolická sociální nauka a sociální tržní hospodářství*, Praha 1996
Ingeborg GABRIEL et al., *Perspektiven ökumenischer Sozialethik: der Auftrag der Kirchen im größeren Europa*, Ostfildern 2006
Marianne HEIMBACH-STEINS (ed.), *Christliche Sozialethik: ein Lehrbuch 1-2*, Regensburg 2004/2005
Reinhard MARX, Helge WULSDORF, *Christliche Sozialethik: Konturen – Prinzipien – Handlungsfelder*, Paderborn 2002
Erwin DIRSCHLERL, *Grundriss Theologischer Anthropologie. Die Entschiedenheit des Menschen angesichts des Anderen*, Regensburg 2006
Angelo SCOLA, Gilfredo MARENGO, Javier LÓPEZ, *La persona umana: antropologia teologica*, Milano 2000
(existují i jiné jazykové verze: De, En, Pl, Ru, Fr, Sp; pracovní překlad do Čj)

V Praze dne 13. listopadu 2014

ThLic. Jaroslav Brož, Th.D., S.S.L.
proděkan pro studium